

REDACCIÓ :

Josep PALLACH
32. av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIÓ :

Antoni IBORRA
13. rue Bassano, París (16°)

C. Ch. Postaux 4163-90 — PARIS *Preu de l'exemplar: 20 francs.*

Suscripció l'any: 250 francs.

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA FIXA LA SEVA POSICIÓ SOBRE ELS PROBLEMES DE LA POLÍTICA CATALANA

El Consell de Coordinació s'ha reunit a Perpinyà. Resolucions aprovades.

RESOLUCIÓ SOBRE LA POLÍTICA CATALANA

El Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya, reunit a Perpinyà els dies 7 i 8 d'Agost, després d'haver estudiat la situació política catalana,

CONSTATA: que els diputats al darrer Parlament de Catalunya residents a Mèxic, desatentent les disposicions dictades pel President Interí de la Generalitat de Catalunya Manuel Serra i Moret, han acceptat els decrets il·legals del senyor Iria del dia 21 d'abril i el decret no menys il·legal del senyor Josep Tarradellas, del dia 19 de juliol de 1954 fundat en un acord pres per un inexistent «Consell de Catalunya».

CONSTATA també que aquest mateixos diputats després del refús d'importants personalitats catalanes, han elegit al senyor Tarradellas com a llur President, i que tots aquests actes han agreujat la crisi institucional catalana fins a fer-la actualment insoluble.

REAFIRMA la seva cordial adhesió al que per imperi de la Llei Catalana ha estat President Interí de la Generalitat de Catalunya, Manuel Serra i Moret i **DECLARA** que la sortida a l'actual situació cal cercar-la en un ample aplegament dels catalans que plantegi obertament els objectius essencials del combat contra la dictadura i que sigui capaç de dirigir el nostre poble en lluita per la llibertat, fins a permetre als ciutadans de Catalunya expressar la seva opinió.

Els punts fonamentals que al nostre entendre deuria sostenir aquesta coalició de forces catalanes són els següents :

1) La lluita contra la dictadura franquista és l'objectiu primordial que ha de moure'ns a tots, i al qual hem de supeditar les diferències polítiques que separen als catalans.

2) Desapareguda la dictadura, els catalans reivindiquen la instauració d'un Govern Provisional de Catalunya encarregat de restablir les llibertats democràtiques i d'assegurar la consulta popular.

3) La coalició de forces catalanes cercarà l'establiment d'uns punts de coincidència amb els representants del poble basc i amb les forces democràtiques i obreres espanyoles que combaten contra el règim franquista i que tenen com a objectiu essencial el retorn de les llibertats democràtiques a Espanya.

4) Alhora que uns punts concrets d'acord general per l'inmediat, les forces catalanes propugnarán també l'elaboració d'un programa d'acció política i social que serveixi per a orientar la voluntat de reconstrucció i de renovació del nostre poble.

El Comitè Executiu del Moviment Socialista de Catalunya a l'Exili, d'acord amb l'organització de l'Interior, entrarà en contacte amb les forces polítiques i sindicals de Catalunya, igualment que amb les organitzacions patriòtiques, proposant-los d'entaular discussió entorn d'aquests punts d'acció comuna, o d'altres que puguin proposar —i per la constitució d'un organisme que sigui capaç de realitzar-los en el moment oportú.

Perpinyà, vuit d'agost del 1954.

RESOLUCIÓ SOBRE QUESTIONS INTERNACIONALS I EUROPEES

El Moviment Socialista de Catalunya que no ha deixat passar cap ocasió per condemnar el pacte americano-franquista, fruit d'una evolució política internacional igualment nefasta, saluda avui amb esperança la nova política internacional que, recolzada sobretot per les forces socialistes dels països europeus, i per la Internacional Socialista, tendeix al restabliment de la pau i afirma el dret de tots els pobles a treballar plegats en un clima de llibertat i de justícia social.

El Moviment Socialista de Catalunya fou una de les primeres organitzacions catalanes que intervingué directament a l'acció europea, (la qual ha d'ésser un dels pilars d'aquesta acció pacífica i mai un instrument de venjança i d'agressió) afirmant ja aleshores, quan aquesta acció era violentament combatuda per l'estalinisme i no comptava amb la simpatia que avui mostren els Estats Units d'Amèrica, el caràcter eminentment pacífic i constructiu que ha de tenir.

El Moviment proclamà obertament en la seva declaració programàtica del 23 de setembre del 1951 que «labora primordialment per una Federació Europea basada en les nacionalitats naturals i històriques com a salvaguarda de la civilització i de la cultura occidentals», i en la Declaració i Resolucions aprovades pel Consell de Coordinació celebrat a Tolosa l'any 1950 afirmava la seva voluntat de «cooperar en tota empresa federativa que reconegui igualtats de drets nacionals i que conduïxi a la unitat europea».

A l'interior de Catalunya el Moviment Socialista de Catalunya, junt amb representacions autoritzades d'altres partits i organitzacions catalanes, ha constituït el Consell Català per Europa, el qual té com a missió coordinar i dirigir l'acció europeista dels catalans sense interferir en qüestions de política interior. A l'exterior, aquesta acció ha sofert dificultats i deficiències que cal ràpidament esmenar.

El Moviment Socialista de Catalunya a l'Exili prendrà doncs la iniciativa de convocar la reunió dels altres organismes catalans que a l'Interior formen el Consell Català per Europa, per a reorganitzar el Consell Català per Europa a l'Exili.

LA PRESIDENCIA DE LA GENERALITAT

En la darrera edició d'ENDAVANT informaven els nostres lectors de les recomanacions fetes pel President interí senyor Serra i Moret, per tal de proveir, ajustant-se en el possible a la llei, les vacants de President de la Generalitat, membres de la Mesa del Parlament i de la Comissió Permanent; com també d'una reunió de vuit diputats —dels onze residents a Mèxic— celebrada el 1er de juny, en la qual per unanimitat va acordar-se declarar absolutament inacceptables els decrets del senyor Irla perquè vulneraven articles fonamentals de l'Estatut interior de Catalunya i desconeixien la sobirania del Parlament en matèries de la seva exclusiva competència.

EL CONSELL DE CATALUNYA

Malgrat aquest acord i la posició aparentment hostil de tots els diputats envers el decret de referència, el 19 de juliol —data memorable— es reunien a l'Ambaixada de la República Espanyola de Mèxic, els diputats Salvador Armendares (President del Consell Nacional Català), Enric Canturri, Antoni Dot, Francesc Farreras, Josep Folch, Manuel Galés, Carles Gerhard, Francesc Riera, Martí Rouret, Estanislau Ruiz Ponsetti i Jaume Simó Bufarull, juntament amb els diputats a les Corts d'Espanya Joan Casanellas, Pere Ferrer, Lluís Nicolau d'Oliver, Eduard Ragasol, Miquel Santaló, Francesc Senyall, Joan Tomàs i Piera i Ferran Zulueta, presidits per l'automenat Conseller Primer senyor Josep Tarradellas. El representant de Cata-

CONSELL DE COORDINACIO :

RESOLUCIO SOBRE QUESTIONS ORGANIQUES

Continuant l'esforç d'integració política que constitueix la característica essencial de la vida orgànica del Moviment Socialista de Catalunya d'ençà de la seva creació, el Consell de Coordinació:

ACORDA que els militants del Moviment Socialista de Catalunya no poden pertànyer a altres organismes polítics, catalans o espanyols, sense autorització dels òrgans dirigents del Moviment.

La transgressió d'aquest acord comportarà la suspensió automàtica dels drets de militants fins al proper Consell de Coordinació, fent-se pública la mesura adoptada.

Penpinyà, 8 d'agost del 1954.

EL CONSELL GENERAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

El Consell de Coordinació del Moviment Socialista elegí el Consell General a l'Exili el qual està format dels següents companys: Aleu, Buiria, Brufau, Armengol, Miquel, Serra i Moret, Iborra, Pallach, Estaran i Gayolà.

Igualment acordà que un company representant de la secció de Mèxic passés a formar part del Consell General, deixant a aquesta secció la llibertat de nomenar-lo directament.

El Consell General nomenà els companys Iborra, Miquel i Pallach per a formar el Comitè Executiu del Moviment Socialista de Catalunya.

lunya al Tribunal de Garanties Constitucionals, senyor Antoni Maria Sbert, va fer l'apologia de la il·legalitat qualificant els decrets del senyor Irla d'**Ordenança de necessitat**. No va esmentar la Ley de Sucesión ni el Consejo del Reino per bé que tots els juristes admeten l'analogia i absolen el senyor Irla davant de tan honorosos antecedents.

Sense la més petita objecció de cap dels presents —ni tan sols d'aquells vuit que havien declarat els decrets absolutament inacceptables— va donar-se per constituït el Consell de Catalunya sota la presidència del senyor Tarradellas i actuant de Secretari Duran d'Ocon, Procurador del Tribunal de Cassació de Catalunya.

El 26 de juliol es tornava a reunir el famós Consell i per unanimitat va acordar elevar el senyor Josep Tarradellas a la Presidència de la Generalitat, permetent als diputats del Parlament de Catalunya un simulacre de votació el 5 d'agost, és a dir, dintre els terminis fixats pels decrets del senyor Irla i sense temps hàbil per a consultar els diputats escampats pel món.

I com els mateixos decrets ja preveïen la dissolució del Consell de Catalunya un cop hagués estat elegit el senyor Tarradellas, la nova institució va desaparèixer com per encant.

L'ELECCIO DEL SENYOR TARRADELLAS

Sobre aquest esdeveniment històric, re-tallem del servei per a la Premsa catalana que distribueix Miquel Ferrer, les dades següents:

«... Han assistit a la reunió nou diputats: Salvador Armendares, Enric Canturri, Antoni Dot, Josep Folch, Carles Gerhard, Francesc Farreras, Josep Riera, Martí Rouret i Estanislau Ruiz Ponsetti. Han excusat la seva assistència Joan Casanellas, Manuel Galés i Jaume Simó Bufarull.

«... No hi havia cap representació oficial de la República Espanyola ni cap representació diplomàtica. No s'han fet invitacions per al públic ni s'ha invitat als periodistes ni als fotògrafs de premsa. Quatre persones constituïent el públic d'aquesta primera sessió parlamentària catalana a l'exili: el Dr. Pere Bosch Gimpera, ex-conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya; Miquel Ferrer, secretari general del Consell Nacional Català; i Marius Calvet i J. Eroles, membres del Consell Directiu de l'Agrupació d'Esquerra Republicana a Mèxic.

«... Han estat considerats com votants els diputats Francesc Arnau Cortinas, Joan Sauret, Josep Irla, J. Sellés, Antoni Xirau, Joan Puig i Ferrater, Ventura Gassol, Josep Tarradellas, Josep Fontbernat i J. Casabó, dels residents fora de Mèxic; Joan Casanellas, Manuel Galés i Jaume Simó Bufarull, dels absents a la sessió; i Salvador Armendares, Enric Canturri, Antoni Dot, Josep Folch, Carles Gerhard, Francesc Farreras, Josep Riera, Martí Rouret i Estanislau Ruiz Ponsetti, dels presents. La resta dels diputats que es troba a l'exili i que, en total, són més de trenta, encara no

havien tramès llur opinió ni llur vot. Altres cinc diputats que es troben sotmesos a un règim polític de tirania, han tramès llur vot, però el seu nom no és prudent fer-lo públic.»

El resultat de l'escrutini fou el següent:

Presidència de la Generalitat: Josep Tarradellas (24 vots); Manuel Serra i Moret (1 vot); Pau Casals (1 vot).

Presidència del Parlament: Ventura Gassol (24 vots); Carles Pi i Sunyer (1 vot).

Vicepresidències: Primera, Francesc Farreras i Duran (25 vots); Segona, Estanislau Ruiz Ponsetti (23 vots).

DADES INTERESSANTS

Ventura Gassol i Joan Casanellas no podien prendre part a l'elecció perquè són diputats a les Corts Espanyoles. En canvi, no hi tingueren vot ni veu els diputats al Parlament de Catalunya Josep Andreu Abelló, Joaquim Bilbeny, Pere Cerezo, Miquel Cunillera, Josep Dencàs, Joan Fronjosa, Miquel Guinart i Manuel Serra i Moret, tots ells a l'exili. El diputat Francesc Arnau va adreçar una lletra als tres Secretaris del Parlament protestant de l'infringiment de la llei, abstenint-se de votar i demanant que constessin en acta les seves manifestacions, dret que li fou negat pel president Ruiz Ponsetti amb l'assentiment dels presents.

Segons informacions que merèixen crèdit, els cinc diputats anònims van votar per delegació, cosa no prevista en les diverses disposicions dictades pel senyor Tarradellas per a organitzar la pròpia elecció. Amb aquests i els dos vots dels diputats a les Corts d'Espanya s'arriba al comput dels 26 que figuren a l'escrutini.

Ventura Gassol va fer públic un telegrama cursat abans de l'elecció refusant irrevocablement ésser elegit a la Presidència del Parlament potser perquè trobava un excés de conllevància que un diputat al Parlament Espanyol presidís el Parlament de Catalunya.

Cal remarcar la presència i adhesió al Consell de Catalunya de Lluís Nicolau d'Oliver i Eduard Ragasol de l'antiga Acció Catalana, dels ex-socialistes Ruiz Ponsetti i Carles Gerhard i de Simó Bufarull, federal de Reus, i en particular, la part activa del President del Consell Nacional Català, senyor Salvador Armendares.

CONCLUSIO

Queda demostrat que la il·legalitat és un luxe gratuït car tothom podia preveure els resultats sense cap Ordenança de necessitat.

Josep Irla va fer durar la seva presidència interina catorze anys i en deixar-la va bufar l'espelma.

La presidència efectiva de Josep Tarradellas és a perpetuïtat.

Així acaba l'únic assaig de govern propi que ha tingut Catalunya del 1714 ençà.

Nosaltres, amb la joventut viril de Catalunya, tornem a començar.

EL Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya s'ha reunit com cada any, i aquesta vegada ha discutit sobretot, com s'escau en un partit democràtic, la difícil situació catalana actual, després d'haver examinat l'actuació passada. Un telegrama del nostres companys de Mèxic que aquests dies han seguit amb atenció i dignitat les diverses activitats del senyor Tarradellas i dels seus amics, ens permetia de conèixer al començar la reunió, el desgraciat final de les Institucions catalanes. Després d'haver-les deixat llançar fins al decandiment, un cert nombre de diputats catalans no dubtaven en desobeir la llei i en escollir per a presidir-los el principal responsable d'aquest decandiment primer, de la il·legalitat després.

I davant del deplorable espectacle que alguns darrers representants del Parlament han donat aquests dies, hom no sap que admirar més: si la primera reacció de timida protesta —Tarradellas absent— recusant els decrets il·legals, o si el penediment posterior —Tarradellas present— acompanyat d'aquesta curiosa tesi jurídica del senyor Sbert, justificant els decrets del senyor Iria — i desobeint-los després!

Trist spectacle, repetim-ho, que ressenyem únicament per a servir els historiadors del futur. Tant de bo que els «legisladors» que es reuniren a l'ambaixada espanyola no inspirin als homes que tard o d'hora voldran dilucidar objectivament les raons d'aquesta caiguda, els mateixos sentiments que suposem inspiraren al senyor Tarradellas! Per la nostra banda, aci tanquem el comentari; el poble de Catalunya, tard o d'hora, ens jutjarà a tots.

Es vers aquest poble avui abandonat que anaven els nostres pensaments aquests dies assoleiats del mes d'agost. Els nostres companys de l'Interior ens feren arribar llur parer, ens digueren l'alenada d'esperança que animà les esquerres catalanes —no únicament els socialistes— quan el President Serra i Morret els feu arribar el manifest afirmant la seva decisió de respectar la Llei. Les inquietuts posteriors davant l'actitud dels que més interessats devien estar en tal empresa; aquestes estranyes reaccions d'un exili més que mai distant i incomprès. El missatge dels presos finalment, la crida dels nostres germans empreso-

nats, signe i penyora de l'afany de combat del nostre poble.

El resultat de les nostres deliberacions aci el teniu. El nostre partit no és ni una organització «monolítica» ni un organisme paternalista. Els nostres militants han discutit lliurement, han fixat el seu criteri i han elegit els homes que durant un any tindran la responsabilitat de dirigir el Moviment. Sense ambicions desmesurades, convençuts de la nostra petitesa davant la grandiositat de la tasca, tenim però plena consciència del que significa el nostre esforç: contribuïm a fer Catalunya. Aquesta Catalunya de demà, democràtica i justa, sobretot honesta i digna, en la qual conviuran els nostres fills i que ha de ser, per ésser lliure, un espill pels pobles veïns. Perquè no ho oblidem —i que aquesta sigui la principal experiència de la darrera ensulsiada— no és per atzar ni per culpa del «altres», que avui el nostre poble viu sotmés i la nostra terra és delmada. Són les nostres pròpies fal·lides les que hem de redimir si volem propiciar el Redreçament. A això, modestament, però segura vol contribuir el Moviment Socialista de Catalunya. I a aquesta gran feïnada convida als catalans.

Hem rebut de Joan Fronjosà, diputat al Parlament de Catalunya la declaració següent, que explica alguns aspectes del que anomena la «farsa de Mèxic, i expressa els judicis que li mereixen les gestes del senyor Tarradellas i els seus amics.

Una de les conclusions de Joan Fronjosà és que la dita catalana «clar i català» és un mite. No ho creiem puix Catalunya no és l'exili, i en tot cas és evident que ell hi fa honor. Nosaltres, respectant els drets que té un diputat català a expressar la seva opinió, quan se'l convida a votar amb urgència,—drets que el Sr. Ruiz, comunista, negà al Sr. Arnau Cortina, republicà democrata—publiquem un extracte de la declaració del nostre amic.

Aprofitem aquesta ocasió, contestant diverses preguntes que se'ns han fet, per dir que cap diputat socialista no ha participat a l'elecció «mexicana». El senyor Gerhard no és ni ha estat mai del Moviment Socialista de Catalunya, i el senyor Ruiz, segons les nostres informacions, pertany al P.S.U.C. que obeeix ordres del Partit Comunista Espanyol, el qual com tot-hom sap segueix les ordres de Moscou. Es lamentat senyor Ruiz el que presidí l'elecció del senyor Tarradellas.

El dia 19 de juliol de l'any mil nou cents cinquanta quatre, a les set del vespre, en una reunió contradictòria de totes les disposicions legals, morals i de dignitat ciutadana, vint-i-dos senyors, en plena promiscuïtat representativa, deu dels quals no eren diputats al Parlament català i dos ni diputats tan sols, mataren definitivament la Presidència de la Generalitat i les demés Institucions catalanes al exili.

Quan el dia quatre d'agost vaig rebre la documentació informant-me de les maniobres de dotze diputats del Parla-

CONSUMATUM EST

per Joan FRONJOSA SALAMO
diputat al primer Parlament de Catalunya

ment català, que sense convocar ni advertir als que els poguessin fer oposició nomenant les coses pel seu nom, em requerien perquè per tot el dia cinc, es dir, l'endemà, em pronunciés per elegir President de la Generalitat, President del Parlament català, Vice-presidents del mateix, membres de la Comissió permanent, etc., etc., vaig deduir com ha de ser trista a l'exili la condició d'alguns homes, que han de jugar a personalitats per fer-se la il·lusió de que són alguna cosa meritòria.

El meu primer impuls va ésser no dir res d'aquest antipatriòtic joc de fantasmes; però com que qui calla atorga, i jo en aquest cas no atorgo res, vull dir públicament el següent:

1. Que la continença en el llenguatge no ens fa poden exigir aquells que ens tracten amb els mateixos procediments que empra, amb més claredat, la oligarquia franquista.

2. Que si Catalunya es digne de millor sort, els que foren diputats no saben pas demostrar que la mereixi.

3. Que aquell seny, tant alabat pels propis catalans, en política al menys, no és veritat.

4. Que allò del «clar i català» es un altre mite.

5. Que si aquestes són les inquietuts que la situació actual del món els inspira, aquesta la seva lleialtat als caiguts i mutilats de la nostra guerra, i aquest

l'esperit que portarien si tornés a funcionar el Parlament català els que somnien en la seva investidura, és preferible no veure-ho, que passar per la vergonya de comprovar que no han après res i presènciar, que en lloc d'en Franco és el poble de Catalunya qui els en treu amb violència.

6. Que es va posar bé en clar, que els diners, encara que siguin mal haguts inspiren moltes adhesions.

7. Que els compradors no van mai allà on no hi ha res per vendre.

8. Que a Catalunya hi bivaque javen juristes i «leguleyos» que són uns aprofitats deixebles d'en Crispín, el personatge de «Los intereses creados».

9. Que la denúncia pública de immoralitats econòmiques que patriotes de l'Interior de Catalunya volien fer, caldrà que vagin pensant la manera de transformar-la en un acte solemne d'homenatge.

10. Que per primera vegada en la història, Catalunya va estar dintre d'Espanya, baldament fos en una superfície tant reduïda com la de l'Ambaixada del carrer de Londres, 7 de Mèxic, D.-F.

11. Que si a l'exili fer olor de diners, dedicar-se a maniobres polítiques baixes de sostre, i adoptar actituds violents pot tenir èxit, esperem el moment oportú per demostrar que a Catalunya no en tindran.

12. Que si no sou gaire exigents amb els canons gramaticals, ni amb els convencionalismes de la política burgesa, anirem parlant d'aquestes dotze conclusions, tant dignes d'anàlisi, com aquests pobres dotze diputats en atur forçats, els quals, tots sols, i heroicament foren prou per nomenar un «president de la Generalitat» i la seva cort d'honor.

PERE FOIX GUATEMALA (I)

Els demòcrates de tot el món manifestaren una pregona emoció davant l'agressió soferta per aquest país sudamericà, que recordava molt l'atac contra la República. Les responsabilitats nordamericanes per aquest fet, no són molt distintes de les del règim de Hitler i Mussolini ajudant els franquistes. Hom es demanava, però, fins a quin punt els interessos estratègics dels Estats Units motivaven la intervenció, o bé si es tractava simplement d'interessos econòmics disfressats de lluita contra el comunisme... Moltes altres preguntes ens hem fet tots els que, oposats a l'imperialisme comunista, ho som igualment a l'imperialisme capitalista. El nostre company Pere Foix, des de Mèxic, ens envia aquest important treball que dilucida moltes incògnites, i que nosaltres creiem de rigorosa actualitat, malgrat el triomf del coronel Castillo Armas. Aquest qüestionari, en efecte, malgrat el triomf momentani dels reaccionaris, està lluny d'esser acabada, i les repercussions que tard o d'hora tindrà a tota l'Amèrica llatina, interessaran a tots els socialistes, a tots els homes lliures.

LA lluita per la llibertat arreu presenta un continu esforç i sovint es vessa la sang per a consolidar-la i consolidar-la. Tanmateix, avui el liberalisme i la democràcia es troben premsats entre dos poderosos enemics: el capitalisme i el totalitarisme. Si la democràcia no es defensa amb llestesa i enèrgicament, risca de ser ofegada pels dos colossos representats pel capitalisme nordamericà i el totalitarisme soviètic. El primer, amb l'intent de reforçar les seves defenses per a prevenir-se de les invasions dels russos, escampa el verí de les discrepàncies entre els seus naturals aliats, unint-se i protegint els dictadors de la pitjor mena, tan a Europa com a Amèrica.

A Guatemala, vençuda la dictadura de Jorge Ubico Castañeda, uns joves patriotes i idealistes que havien patit una llarga vida d'exili, en el desterrament tingueren l'avinentsa de pulsar les inquietuds universals i essent membres del Govern de Guatemala, afavorits pel vot popular expressat per mitjà del sufragi universal, en desvetllar el sentiment patriòtic dels seus connacionals, menaren una campanya a favor de la llibertat i de la independència política i econòmica, seguint les petjades de Bolívar, de San Martín, de Jefferson, de Lincoln, de Juárez, de Martí, de Madero, de Carranza.

LA REFORMA AGRÀRIA.—Un dels principals anhels del Govern democràtic de Guatemala, era donar una solució escaient a les necessitats del país, al problema de la terra i va elaborar la Llei de la Reforma Agrària, en el primer article de la qual, diu: «La Llei de la Reforma Agrària té el propòsit de liquidar la propietat feudal en el camp i les relacions de producció que la motiven per tal de desenrotllar la forma d'explotació i mètodes capitalistes de producció en l'agricultura, alhora que preparar la industrialització de Guatemala».

En aplicar la Llei de la Reforma Agrària aprovada pel Parlament, la Companyia Agrícola de Guatemala, subsidiària de la «United Fruit Company», va ser expropiada de 83.929 hectàrees de terres incultes, respectant aquelles terres que l'esmentada companyia nordamericana tenia en explotació. No caldria pas dir que la Reforma agrària guatemalteca s'ajustava a la llei constitucional. Tingui's en compte que parlem d'un país lliure i sobirà, amb el dret, naturalment, d'aplicar les seves lleis. Però els qui a tothora blasonen de liberals i de demòcrates, mal siguin ciutadans dels Estats Units de Nordamèrica, haurien de defensar els governs demòcrates de qualsevol país, considerant lícit que cada

poble pugui aplicar les lleis que s'ha donat en ús de la seva sobirania. Això fóra correcte i normal, alhora que es faria honor als principis bàsics que són motiu de l'existència de l'Organització de les Nacions Unides

Els països petits, pel que es veu, no poden aplicar les seves lleis sense enutjar els Estats poderosos, perquè la «United Fruit», e les seves empreses subsidiàries, es rebel·laren contra el Govern de Guatemala, amb la pretensió de que fos anul·lada la Llei de la Reforma Agrària. I quan es podia esperar que el Govern de Washington es posés al costat del Govern de Guatemala (com ho feu Roosevelt el 1938 quan el general Lázaro Cárdenas va decretar l'expropiació petroliera a la República Mexicana) heus ací que Foster Dulles, parlant en representació dels Estats Units de Nordamèrica, no solament blasmà el Govern de Guatemala, sinó que el motejà de comunista, recolzant la insubordinació de la «United Fruit» i alentant-la per a que organitzés la guerra civil. Segons criteri del Departament d'Estat del Govern de Washington, interessa més defensar els capitalistes del seu país ans que respectar la sobirania d'una nació en flagrant violació de la Carta de les Nacions Unides i també de la Carta de l'Atlàntic, escandalosament resuscitada el 29 de juny d'enguany per Eisenhower i Churchill.

He dit escandalosament resuscitada, perquè la famosa Carta de l'Atlàntic elaborada per Roosevelt i Churchill en un temps ombríu de la segona guerra mundial i quan la victòria de les Nacions Unides era incerta, els qui la signaren feren solemni afirmació de respectar i de defensar la llibertat i la sobirania dels pobles. En recordar-la, ara, el President Eisenhower ha oblidat el crim que els Estats Units acaben de perpetrar destruint la sobirania i la llibertat de la República Guatemalteca, només per a protegir un grup de capitalistes ianquis que mantenen l'esclavatge econòmic a les repúbliques de Centre Amèrica.

Amb motiu dels esdeveniments de Guatemala, un periodista nordamericà, el senyor Fcwin A. Lahey, ha publicat una crònica en el «Daily News», de Xicago, en la qual recorda que fa vint-i-vuit anys, la «United Fruit» va enderrocar el doctor Sacasa, President de Nicaragua, fent que un comptable de la companyia bananera, ocupés la Presidència d'aquell país. Tot perquè Sacasa no devia ser prou dòcil davant les exigències de la omnipotent empresa ianqui. I diu Lahey que «a Guatemala i a Hondures, la «United Fruit» es va arrelar fonament en els períodes de dictadura dolorosament recordats pels fills d'aquests països.»

«EL NOSTRE COMBAT», UN OPUSCLE DE JOSEP PALLACH

Les Edicions del Moviment Socialista de Catalunya continuant la tasca editorial que començaren l'any passat, publiquen actualment un fascicle de Josep Pallach: «EL NOSTRE COMBAT» (Acció i perspectives del socialisme a Catalunya).

El treball pulcrament editat, està presentat per Manuel Serra i Moret, i conté el següents capítols, repartits en una cinquantena de pàgines:

Introducció: la reflexió necessària.

I.—Les lliçons del passat.

II.—L'experiència del Moviment Obrer.

III.—De cara al futur. Perfil del segle.

IV.—La nostra acció a Catalunya.

V.—Vers la III República.

Conclusió.

Cal que els que s'interessin per a llegir-lo, facin la comanda ràpidament al company Antoni Iborra, 13, rue Bassano, Paris (XVIe).

Reposta a "Cartes d'Europa"

Els funcionaris temporers de la «Campanya de la Joventut», que utilitzen els mitjans destinats a l'acció europea per inmiscuir-se anònimament en la política catalana, s'han atrevit en el número de Juny del 1954 de parlar del nostre periòdic que, com tot-hom sap, és pagat amb els cabals dels militants i simpatitzants del Moviment Socialista de Catalunya, dient que era el «portantveu de la fracció serratista» i altres coses que creuen desagradables, posant en entredit algunes de les nostres afirmacions anteriors.

A aquest periòdic no tenim per costum discutir amb fantasmès. I per això, sense insistir en la polèmica, precisarem el següent:

I.—El Consell Català per Europa de l'Interior ha desautoritzat el veritable abús de confiança que cometen els periodistes anònims servint causes obscures amb les seves gloses. La propaganda europea a París té exigències precises, com és ben sabut, però aquestes no es confonen amb les intervencions anònimes en la política catalana.

2.—A l'Interior col·laboren a l'acció europea—que no s'ha de confondre amb la propaganda burocràtica finançada per organismes molt discutits—diferents grups polítics, entre els quals hi ha el M.S. de C., el Front Nacional, Estat Català, U.D., etc., etc., tots els quals han condemnat la il·legalitat dels decrets del mes de maig.

3.—Donades les precisions anteriors, que si concé ampliarem, hom comprendrà que no contestem les reflexions anònimes sobre l'actitud de les diverses forces polítiques catalanes. Afortunadament, els organismes responsables acostumen a signar les seves declaracions, i les notes que publicava l'EN-D'AVANT del mes de Maig anaven totes acalades amb nom i cognom. Bona lliçó pels vel·leitaris excursionistes en la política catalana, encarregats de glossar anònimament els «decrets» del senyor Tarradellas!